

Utbildningsinspektion i Garnvindeskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–3

Inledning

Verksamheten i Garnvindeskolan har granskats och besökts den 22 och 23 januari 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns på Skolinspektionens webbplats, www.skolinspektionen.se (Tillsyn, Regelbunden tillsyn).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen vilket framgår av Skolinspektionens beslut. Skolinspektionen följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Garnvindeskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt har använts.

I Garnvindeskolan intervjuades rektorn, lärarna, eleverna, personalen med ansvar för elevhälsan samt föräldrar. Inspektörerna besökte samtliga klasser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Garnvindeskolan	Antal elever
Förskoleklass	47
Grundskola	170

Källa: Garnvindeskolan

Garnvindeskolan ligger i Skepplanda, i den norra delen av Ale kommun, cirka 4 mil nordost om Göteborg. I Skepplanda finns både idrottshall och simhall. Garnvindeskolan har ett stort upptagningsområde och flertalet elever åker skolskjuts till skolan.

Garnvindeskolan tar emot elever i förskoleklass upp till årskurs 3. Eleverna fortsätter sin skolgång vid Alboskolan som tar emot elever i årskurserna 4–6 och vid Aroseniussskolan årskurserna 7–9. Skolorna tillhör Ale Norra skolområde. Eleverna vid Garnvindeskolan har ämnet slöjd vid Alboskolan. Skolan har närhet till naturen och skogen är en viktig del i skolans arbete. Skolan arbetar också med inlärn timer med hjälp av musik.

Förskoleklassen och skolbarnsomsorgen är lokalintegrerade i skolan och personalen arbetar i samma arbetslag. Verksamheten är organiserad i fyra arbetslag. På Garnvindeskolan finns dessutom två förskoleavdelningar som är rektorns ansvar. Förskolans och skolbarnsomsorgens verksamhet bedöms i specifika verksamhetsrapporter.

Helhetsbedömning

Vid Garnvindeskolan är stämningen bland elever och personal god. Föräldrarna uppskattar den lilla skolan och närheten till personalen och rektorn.

Olika aspekter på kunskap och lärande är viktiga utgångspunkter i skolans uppdrag att främja lärande. Vid skolan förekommer inlärtimer med hjälp av musik, dessutom är skogen och skolans miljöarbete ytterligare exempel. Skolan bör fortsätta att utveckla de olika sätt att lära som finns vid skolan.

Med stöd i barnkonventionen bedriver Garnvindeskolan ett aktivt värdegrundsarbete och uppmärksammar och åtgärdar de få händelser som förekommer. Genom skolans arbete med genusperspektiv och FN:s barnkonvention har ett främjande arbete mot likabehandling påbörjats. Eleverna upplever sin skola som en trygg skola och vet hur de ska agera om konflikter uppstår.

Skolan har en uppföljning av elevernas kunskapsresultat i ämnena matematik och svenska. Dock sker ingen uppföljning av elevernas kunskaper i övriga ämnen. Samarbete med mottagande skolor, Alboskolan samt Aroseniussskolan i frågor som rör verksamhetens utformning och progressionen i elevernas lärande förekommer inte. Lärarna bör därför utveckla arbetet med uppföljning av elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen.

Föräldrar och personal uppger att skolan uppmärksammar och hjälper elever i behov av särskilt stöd så att de får det stöd de behöver i sitt skolarbete.

Elevernas inflytande över och delaktighet i det egna lärandet är begränsat och skolan bör öka elevernas medvetenhet om målen för utbildningen. Personalen har inte i tillräcklig grad klargjort målen för verksamheten för elever och föräldrar. Inspektörerna ser vid besöket få tecken på att läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot är vägledande i skolans arbete.

Skolans kvalitetsarbete och kvalitetsredovisning bör bättre tydliggöra skolans resultat, analys av resultat samt insatser för förbättring. Inspektörerna bedömer att rek-

torn bör ta ett större ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte kraven i förordningen (3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan bör bättre följa upp elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen.
- Skolan bör utveckla de individuella utvecklingsplanerna samt göra utvecklingsplanerna till ett aktivt verktyg i elevens lärande.
- Pedagogisk samverkan mellan grundskolans årskurser bör förbättras för att stödja elevernas långsiktiga lärande.
- Undervisningen bör i större utsträckning inriktas mot läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot.
- Skolan bör arbeta för att öka elevernas kännedom om målen för utbildningen samt för att öka elevernas inflytande över undervisningen.
- Skolan bör utveckla sina åtgärdsprogram.
- Skolan bör arbeta för att organisera lärarna så att de har utbildning för den undervisning de bedriver.
- Den pedagogiska ledningen bör bättre ta ansvar för den pedagogiska utvecklingen.
- Skolans kvalitetsarbete bör utvecklas.
- Skolan måste planera och följa upp hur eleverna erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *ansevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Kommentar:

Skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Dessa ska också ge en grund för fortsatt utbildning.

Garnvindeskolan tar emot elever i årskurserna 1–3. Skolan följer upp elevernas kunskapsresultat i ämnena svenska och matematik med hjälp av diagnostiska tester i årskurs 2. Dessutom följs varje elev upp med hjälp av LUS (läsutvecklingsschema) och MUS (matematikutvecklingsschema). Någon uppföljning av elevernas kunskapsresultat utöver matematik och svenska förekommer inte vid Garnvindeskolan. Skolan har gemensamma metoder för att dokumentera och utvärdera elevernas lärande i matematik och svenska. Samarbete med Alboskolan i frågor som rör verksamhetens utformning och progressionen i elevernas lärande förekommer inte.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,

- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av god kvalitet. Detta grundar sig på att varje lärare följer upp elevernas kunskapsutvecklingen för de elever läraren undervisar. Elevernas kunskapsresultat i svenska och matematik följs upp mer systematiskt. Lärarna gör inga jämförelser av kunskapsresultaten vare sig inom skolan eller med andra skolor.

Inom området finns följande förbättringsbehov.

Uppföljning av kunskapsresultat

Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.

Vid intervjuer med lärarna framkommer att varje lärare följer upp elevernas kunskapsutvecklingen för de elever läraren undervisar. Elevernas kunskapsutveckling följs upp genom att återkommande diagnostiseras eleverna i matematik och svenska. Lärarna gör dock inga jämförelser av kunskapsresultaten vare sig inom skolan eller med andra skolor. Intervjuer visar att lärarna inte följer upp elevernas måluppfyllelse i årskurs 5 och ställer det i relation till sin egen verksamhet. Genom intervjuer med föräldrar, personal och elever finner inspektörerna att information till elev och vårdnadshavare om elevens kunskapsutveckling huvudsakligen är inriktad på ämnena matematik och svenska.

Inspektörerna bedömer att skolan bör bättre följa upp elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen.

Utvecklingssamtal och individuell utvecklingsplan

Läraren ska i ett utvecklingssamtal fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. Informationen vid utvecklingssamtalet bör grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplanen och kursplanerna.

Lärare vid Garnvindeskolan genomför utvecklingssamtal en gång per termin med varje elev och elevens vårdnadshavare. Genom intervjuer med föräldrar, personal och elever finner inspektörerna att för samtliga elever upprättas en IUP vid utveck-

lingssamtalet. Vid intervjuer med eleverna och vid lektionsbesök framkommer att det råder en oklarhet bland eleverna när det gäller syftet med individuella utvecklingsplaner samt hur man arbetar med sina individuella mål. Av de individuella utvecklingsplaner inspektörerna tar del av är kopplingen till mål i läroplanen och kursplanerna ibland otydliga. De angivna målen är generella, till exempel "bli bättre på att skriva", "kunna läsa" och "räkna mera".

Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla sitt arbete med de individuella utvecklingsplanerna samt att göra de individuella utvecklingsplanerna till ett aktivt verktyg i elevens lärande.

Från och med den 15 juli 2008 har bestämmelsen i 7 kap 2 § grundskoleförordningen om individuell utvecklingsplan bland annat ändrats på så sätt att en sådan plan inte enbart ska vara framåtsyftande. Den ska innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne. Dessa omdömen får vara betygsliknande men de bör anpassas till elevernas ålder och förutsättningar. Det är rektorn som beslutar om den närmare utformningen. Planen får också innehålla annan information om elevens skolgång om rektorn beslutar detta. Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) om den individuella utvecklingsplanen kommer att revideras med anledning av ändringen och beräknas vara färdiga under hösten 2008.

1.3 Bedömning och betygssättning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna,
- om betyg sätts enligt författningarnas krav,
- om betygskatalog förs enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Bedömning och betygssättning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av god kvalitet. Denna bedömning grundar sig på att lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper även om dessa uppföljningar fokuserar på ämnena matematik och svenska.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av mindre god kvalitet. Den sammanvägda bedömningen grundar sig på att skolans undervisning i större utsträckning bör inriktas mot mål att sträva mot i läroplanen och kursplaner. Elevernas inflytande över sitt lärande är svagt och samverkan mellan grundskolans årskurser bör förbättras för att stödja elevernas långsiktiga lärande. Inspektörerna vill lyfta fram skolans möjlighet att utveckla de olika sätt att lära som redan finns vid skolan som till exempel musik.

Inom området finns följande förbättringsbehov.

Utbildningens inriktning

Mål att sträva mot anger inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan. Skolan ska bland annat hos eleven utveckla nyfikenhet och lust att lära, utveckla elevens eget sätt att lära och tillit till sin egen förmåga. Läraren ska stärka elevernas vilja att lära och utgå ifrån att eleverna kan och vill lära sig.

De lektioner som inspektörerna besöker kännetecknas till största delen av lärarstyrd undervisning. Eleverna har planeringsböcker som består av en lista på arbetsuppgifter som läraren gjort. Eleverna får återkoppling men inspektörernas intryck är dock att återkopplingen av arbetet i huvudsak är inriktad mot att ha genomfört arbets-

uppgifter och mindre inriktat mot vad de lärt sig. Vid inspektionsbesöket ser inspektörerna inte att eleverna ges tillfälle att reflektera över sitt lärande. Garnvindeskolans elever uttrycker vid intervjuer och lektionsbesök att skolarbetet framförallt består av bokstavsträning och matematik.

Inspektörerna bedömer att undervisningen i större utsträckning bör inriktas mot mål att sträva mot i läroplanen och kursplaner.

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

Enligt skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Skolan ska enligt läroplanen klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan.

Enligt läroplanen ska läraren se till att alla elever oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Rektorn har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

Utifrån de klassrumsobservationer och intervjuer som inspektörerna genomför är intrycket att det varierar mellan lärare och ämnen i vilken grad eleverna görs medvetna om målen i läroplanen och de nationella kursplanerna. En del elever har planeringsböcker där läraren planerat arbetsuppgifter och eleverna kan välja i vilken ordningen de utför arbetet. Under skolbesöket ser inspektörerna elever som tar ansvar för sitt skolarbete. Vid intervjuer med eleverna samt vid lektionsbesök framkommer att eleverna mer har ett "göra perspektiv" på sitt skolarbete och kan i liten utsträckning återge lärande och reflektion. Lärarna bekräftar detta och säger att man inte arbetat så mycket med medvetandegöra eleverna om målen samt att det är viktigt med struktur för eleverna i dessa åldrar. Inspektörerna ser få inslag i undervisningen som främjar lärandet och där individen stimuleras att inhämta kunskaper. Både elever och lärare uppger vid intervjuer att elevernas inflytande över undervisningens innehåll och upplägg oftast är begränsat.

Inspektörerna vill peka på skolans uppdrag att utgå ifrån att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inlärninng och för sitt arbete i skolan.

Inspektörerna bedömer att skolan bör arbeta för att öka elevernas medvetenhet om målen för utbildningen samt att elevens inflytande och ansvarstagande för egna lärandet bör förbättras.

Samverkan

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Läraren ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen. Enligt läroplanen ska samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

Vid Garnvindeskolan sker samverkan mellan förskoleklass och grundskolan i olika former exempelvis kring bokstavsträning, musiksamling eller vid utedagar. Förskollärare, fritidspedagoger och lärare träffas en gång i månaden för att bygga upp samverkan och ett gemensamt förhållningssätt i det pedagogiska arbetet. Garnvindeskolans elever i årskurserna 1–3, fortsätter sin skolgång vid Alboskolan årskurser 4-6 och därefter vid Aroseniussskolan årskurserna 7-9. Vid lärarintervjuer framkommer att Garnvindeskolans lärare inte vet hur eleverna klarar sin fortsatta skolgång. Skolan har ingen återkoppling kring hur det går för eleverna vid avstämningstillfällena i åk 5, 8 och 9. Samarbete med Alboskolan i frågor som rör verksamhetens utformning och progressionen i elevernas lärande förkommer inte. Inspektörerna bedömer att pedagogisk samverkan mellan grundskolans årskurser bör förbättras för att stödja elevernas långsiktiga lärande och utveckling för att nå målen samt underlätta övergångarna.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid upprättas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av god kvalitet. Den sammanvägda bedömningen grundar sig på skolans inkluderande arbetssätt när det gäller elever i behov av särskilt stöd samt att eleverna vid skolan enligt personal och föräldrar får det stöd som de har behov av. Inspektörerna kan dock konstatera att det på skolan finns en skillnad mellan lärare i vilken grad man anpassar undervisningen till varje elevs förutsättningar och behov. Vid elevintervjuer framkommer exempel på att eleverna i hög grad gör det som läraren föreslår och att vissa elever upplever att man gör det man redan kan. Inspektörerna ser också exempel på individuella utvecklingsplaner där samma mål upprepas termin efter termin. Inspektörerna vill därför uppmärksamma skolan på att undervisningen ska anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Inom området finns följande förbättringsbehov.

Åtgärdsprogram

Enligt grundskoleförordningen ska rektorn se till att en elevs behov av särskilda

stödåtgärder utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

I Ale kommun pågår för tillfället en provperiod med ett nytt underlag för åtgärdsprogram. I de åtgärdsprogram som inspektörerna tar del av är de föreslagna åtgärderna företrädesvis på individnivå. Få eller inga föreslagna åtgärder beskrivs på organisations- eller grupp-nivå.

Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla sina åtgärdsprogram till innehåll och kvalitet så att de kommer att omfatta åtgärder på organisations- och grupp-nivå. Se vidare i Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2008:25) för arbete med åtgärdsprogram.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med bestämmelserna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av god kvalitet. Detta grundar sig främst på att skolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete. Skolan uppmärksammar och åtgärdar de få händelser av trakasserier och kränkningar som förekommer. Eleverna upplever sin skola som en trygg skola och vet hur de ska agera om konflikter uppstår. Elever och personal har tillsammans arbetat fram skolans trivselregler. För att arbeta med normer och värden har Garnvindes-

kolan tre A som nyckelord Artighet, Ansträngning samt Ansvar. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att arbete med gemensamma värderingar i större utsträckning bör bygga på den värdegrund som beskrivs läroplanen.

Inom området finns följande brist.

Likabehandling

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen ska årligen följas upp och ses över.

Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan ska likabehandlingsplanen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Vid inspektionstillfället har Garnvindeskolan en likabehandlingsplan upprättad år 2006. Inspektörerna bedömer att skolans likabehandlingsplan uppvisar brister då den bland annat inte visar hur skolan under året avser att främja barns och elevers lika rättigheter utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året. Lagens uttryckliga förbud för vuxna att diskriminera, trakassera eller utsätta barn och elever för annan kränkande behandling framgår inte av planen. Genom arbetet med genusperspektiv och FN:s barnkonvention har ett främjande arbete påbörjats vid Garnvindeskolan. Vid intervjuer med elevgrupper och vid lektionsbesök framkommer att ett flertal elever inte känner till likabehandlingsplanen. Eleverna har ej deltagit i arbetet med att upprätta skolans likabehandlingsplan.

Inspektörerna bedömer att likabehandlingsplanen inte uppfyller lagens krav. Se vidare i Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7) för arbetet med att främja likabehandling.

Ale kommun har inte överlämnat åt rektorerna i kommunen att upprätta likabehandlingsplaner. Avsaknaden av likabehandlingsplaner eller bristande sådana bedöms därför inte i de enskilda skol- och verksamhetsrapporterna utan en samlad bedömning sker i den övergripande kommunrapporten.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

12 (16)

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av god kvalitet. Detta grundar sig på att skolan tar emot elever enligt bestämmelserna. Verksamheten i förskoleklassen omfattar mer än 15 timmar i veckan. Elevens val erbjuds enligt författningarna, utbildningen är avgiftsfri för eleverna och eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler samt har tillgång till ett skolbibliotek.

Inom området finns följande förbättringsbehov.

Garanterad undervisningstid

Enligt skollagen omfattar det garanterade antalet undervisningstimmar 6 665 timmar i grundskolan. Av timplanen framgår utbildningens omfattning i timmar för ämnen, ämnesgrupper, språkval och elevens val.

En genomgång av timplanen vid skolan visar att eleverna inom Ale norra skolområde har 30 timmar mindre undervisning i de samhällsorienterande ämnena än timplanen föreskriver. Inspektionen visar att rektorn inte vet hur timmarna är fördelade inom skolområdet och inte heller om eleverna får det antal undervisningstimmar de har rätt till.

Inspektörerna bedömer att rektorn måste planera och följa upp hur eleverna erbjuds de garanterade undervisningstimmar.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utveckling och kompetens:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av god kvalitet. Den sammanvägda bedömningen grundar sig på att skolan i huvudsak har personal med utbildning för den undervisning som de i huvudsak bedriver. Personalen bör dock fördjupa sina kunskaper om läroplanens och kursplanernas strävansmål.

Inom området finns följande förbättringsbehov.

Personalens utbildning

Enligt skollagen är kommunen skyldig att för undervisningen använda lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Undantag får göras endast om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna.

Enligt Skolverkets statistik för 2006/07 var antalet lärare med pedagogisk högskoleexamen vid Garnvindeskolan 5,1. Att jämföra med antalet lärare i kommunen 6,2 och i riket 7,2 lärare per hundra elever. Personalen vid Garnvindeskolan är i huvudsak utbildad för den undervisning de bedriver, dock finns exempel där lärare undervisar i ämnen där de saknar föreskriven ämneskompetens.

Inspektörerna bedömer att skolan bör arbeta för att organisera lärarna så att de har utbildning för den undervisning de bedriver.

Personalens insikter i de föreskrifter som styr

Enligt skollagen ska kommunen se till att lärare, förskollärare och fritidspedagoger som undervisar har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för det offentliga skolväsendet, särskilt de föreskrifter som anger målen för utbildningen.

I stort har personalen vid Garnvindeskolan nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen men bör fördjupa sina kunskaper om läroplanens och kurs-

planernas strävansmål för att tydliggöra dessa i verksamheten. Även riktlinjer kring upprättande av åtgärdsprogram bör fördjupas. Se vidare bedömning i kommunrapporten för Ale kommun.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av mindre god kvalitet. Bedömningen grundar sig främst på att skolan har både brister och förbättringsbehov på sådana områden som är rektorns ansvar. Inspektörerna vill här påpeka vikten av att elevernas kunskapsresultat utvärderas i samtliga ämnen.

Inom bedömningsområdet finns följande förbättringsbehov.

Rektor som pedagogisk ledare

Enligt läroplanen har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på de nationella målen. Rektorn har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

Utifrån de klassrumsobservationer och intervjuer som inspektörerna genomför är intrycket att det varierar mellan lärare och ämnen i vilken grad eleverna görs delaktiga undervisningen så att lärandet främjas och där individen stimuleras att inhämta kunskaper. Som nämnts tidigare är elevernas inflytande över sitt lärande svagt och eleverna har mer ett "göra" perspektiv på sitt skolarbete än uppgifter där de reflekterar över sitt lärande. Skolan bör i större utsträckning skapa möjligheter att utveckla elevernas nyfikenhet och lust att lära.

Inspektörerna bedömer att rektorn bättre bör ta ansvar för den pedagogiska utvecklingen.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Enligt inspektörernas sammanvägda bedömning är arbetet inom området av mindre god kvalitet. Detta grundar sig främst på att Garnvindeskolan bedriver endast delvis ett systematiskt kvalitetsarbete. Skolan saknar den samlade bild som bör vara grunden i en utvärdering av verksamheten samt åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Inom området finns följande brister och förbättringsinsatser.

Systematiskt kvalitetsarbete

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som det omgivande samhället.

Garnvindeskolan bedriver endast delvis ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen. Arbetslagen utvärderar regelbundet målen i enhetsplanen dvs. kommunens prioriterade mål och skolans mål. För ämnena matematik och svenska finns en uppföljning och utvärdering som saknas i övriga ämnen. Vid lärarintervjuer framkommer att Garnvindeskolans lärare inte vet hur eleverna klarar sin fortsatta skolgång. Skolan har ingen återkoppling kring hur det går för eleverna vid avstämningstillfällena i åk 5, 8 och 9 och kan således inte relatera detta till sin egen verksamhet.

Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsarbete bör förbättras.

Kvalitetsredovisning

Arbetet med kvalitetsredovisning ska främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse.

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har

förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Med arbetslagens utvärdering som grund upprättar och sammanställer rektorn Garnvindeskolans kvalitetsredovisning. Inspektörerna konstaterar att kvalitetsredovisning 2006/07 inte innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts, ej heller en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen. Verksamheten i förskoleklassen ska enligt förordning redovisas på samma sätt vilket inte sker i skolans kvalitetsredovisning.

I kvalitetsredovisningen ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas. I kvalitetsredovisning för 2006/07 finns en beskrivning av arbetet med planen dock inte uppföljning eller utvärdering av likabehandlingsplanen. Inspektörerna noterar att någon uppföljning eller utvärdering inte redovisas i skolans kvalitetsredovisning för 2006/07.

Enligt förordningen om kvalitetsredovisningen ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning. Elever och föräldrar vid Garnvindeskolans har inte medverkat i arbetet med kvalitetsredovisningen på annat sätt än via enkäter.

Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller kraven i förordningen. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning

2008-10-17 Göteborg

Lena von Platen

Anna Wide